

רע"פ 9043/14 - דניאל ברששת נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 9043/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: דניאל ברששת

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, מיום 16.11.2014, בעפ"ג 3741-09-14, שניתן על-ידי כב' השופטים א' טל - נשיא; א' מקובר; ד"ר ש' בורנשטיין

בשם המבקש: עו"ד מאיה סטול-רייטן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטים א' טל - נשיא; א' מקובר; ו-ש' בורנשטיין), בעפ"ג 3741-09-14, מיום 16.11.2014, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום ברמלה (כב' השופטת נ' דיסקין - סג"נ), בת"פ 26380-03-12, מיום 8.7.2014.

2. בד בבד עם הבקשה לרשות ערעור, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר, לריצוי בדרך של עבודות שירות, שהושת עליו. בהחלטתי מיום (31.12.2014), הוריתי על עיכוב ביצוע העונש עד להכרעה בבקשה לרשות ערעור.

3. נגד המבקש הוגש כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, המייחס לו את העבירות הבאות: הסגת גבול כדי לעבור עבירה, לפי סעיף 447(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); וגניבה לפי סעיף 348 לחוק העונשין. מכתב האישום המתוקן אשר הוגש נגד המבקש עולה, כי ביום 26.5.2011, בשעה 02:05, או בסמוך לכך, נכנס המבקש, ביחד עם שלושה קטינים נוספים, למחסן ברחוב יוספטל גיורא, ברמלה. בכתב האישום נטען, כי המבקש והקטינים השיגו, בדרך שאינה ידועה, את מפתחות המחסן, ובעזרתם פתחו את דלת המחסן שהייתה נעולה. עוד נטען, כי המבקש והקטינים נטלו מן המחסן, קרטון השייך לאחד מדיירי הבניין, ומכיל כלי עבודה.

במסגרת הסדר הטיעון, הוסכם בין הצדדים, כי המבקש יצרף לכתב האישום המקורי כתב אישום נוסף שעמד נגדו (ת"פ 14865-07-11) ובו נטען, כי ביום 17.11.2011, בשכונת קריית האומנים ברמלה, רכב המבקש על קטנוע שאינו שייך לו, מבלי שקיבל הסכמה לכך מבעל הקטנוע, ומבלי שהחזיק ברישיון נהיגה תקף. עוד נטען, כי שוטר שהבחין במבקש, הורה לו לעצור את הקטנוע בשול הדרך. ואולם, המבקש התעלם מהוראות השוטר והמשיך בנסיעה, עד אשר איבד שליטה על הקטנוע, וזאת במטרה להימלט מן השוטר. בהתאם לכך, יוחסו למבקש העבירות הבאות: שימוש ברכב ללא רשות, לפי סעיף 413ג לחוק העונשין; ונהיגה ללא רישיון נהיגה, לפי סעיף 10(א), בצירוף סעיף 62(1) לפקודת התעבורה [נוסח חדש].

עוד הוסכם בין הצדדים, כי לאחר שהמבקש יודה ויורשע בשני התיקים, ובטרם יגזור בית המשפט את עונשו, הוא יישלח לקבלת תסקיר מבחן. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין עונשו של המבקש.

4. ביום 17.9.2013, קיבל בית המשפט את הסדר הטיעון, הורה על צירוף כתב האישום הנוסף, אשר עמד נגד המבקש, והרשיע את המבקש, על יסוד הודאתו, בעבירות אשר יוחסו לו בשני כתבי האישום. בהתאם להסדר הטיעון, התבקש שירות המבחן, לערוך תסקיר מבחן בעניינו של המבקש.

5. ביום 6.3.2014, הוגש לבית משפט השלום, תסקיר מבחן בעניינו של המבקש, אשר ממנו עולה, כי המבקש, צעיר כבן 21 שנים, סיים 12 שנות לימוד ובעל בגרות חלקית. עוד צוין בתסקיר, כי המבקש גדל במשפחה בת 6 נפשות, וכי הוא שוחרר מהשירות הצבאי לאחר שנה ותשעה חודשים. שירות המבחן התרשם, כי "העבירות נעשו על רקע תקופה בה נאלץ הנאשם [המבקש] לקבל על עצמו תפקידים נוספים במשפחה שהיו מעבר לכוחותיו וליכולתיו הנפשיות, בשילוב נטייתו האימפולסיבית ונטייתו להיגרר אחר חבריו". יחד עם זאת, צוין בתסקיר שירות המבחן כי המבקש נעדר עבר פלילי; והוא יציב במסגרות תעסוקה ומביע נכונות לבצע שינוי בדפוסי התנהגותו. כמו כן, צוין, כי "במהלך תקופת האבחון, השתלב המבקש בסדנה פסיכו-חינוכית 'אור ירוק', העוסקת בתכנים ונושאים ייעודיים בתחום התעבורה, תוך בחינת דפוסים בעייתיים הנוגעים בכך". על רקע זה, המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעתו של המבקש, ולהשית עליו את העונשים הבאים: צו מבחן, במסגרתו ימשיך את השתלבותו בסדנת "אור ירוק"; של"צ בהיקף של 100 שעות; ופיצויים כספיים.

ביום 22.4.2014, הוגש תסקיר משלים בעניינו של המבקש ממנו עולה, כי המבקש הגיע רק לשני מפגשים בסדנת "אור ירוק", ולכן הופסקה השתתפותו. ואולם, שירות המבחן ציין, כי "במידה והנאשם [המבקש] יביע נכונות

לחזור להשתלב בסדנה, יומלץ על הטלת צו מבחן ושל"צ, כאמור בתסקיר הקודם".

6. ביום 8.7.2014, גזר בית משפט השלום את עונשו של המבקש. בפתח גזר הדין, עמד בית משפט השלום על חומרת העבירות בהן הורשע המבקש, ועל כך שלא הובאה, בפני בית המשפט, כל אינדיקציה באשר לפגיעה אפשרית בשיקומו של המבקש, כתוצאה מהרשעתו. לפיכך, נקבע כי אין לסיים את ההליך בעניינו של המבקש ללא הרשעה. לקולה, ציין בית המשפט את נסיבותיו האישיות של המבקש, ובכלל זאת, גילו הצעיר בעת ביצוע העבירות; היעדר עבר פלילי; תסקיר שירות המבחן החיובי שהתקבל בעניינו של המבקש; ונטילת אחריות למעשיו. לבסוף, ציין בית המשפט, כי: "בעונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, יש כדי לתת מענה מאזן בית חומרת העבירות מחד, לנסיבות המקלות מאידך". בהתאם לכך, השית בית משפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר, לריצוי בדרך של עבודות שירות; 9 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, במשך 3 שנים, כל עבירת רכוש מסוג פשע, עבירה של נהיגה ללא רישיון, או עבירה של נהיגה בזמן פסילה; 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, במשך 3 שנים, כל עבירה מסוג עוון, למעט עבירה לפי סעיף 413 לחוק העונשין; 10 חודשי פסילה בפועל, מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה; 10 חודשי פסילה על תנאי, לקבל רישיון נהיגה, לבל יעבור המבקש, במשך 3 שנים, עבירה של שימוש ברכב ללא רישיון נהיגה, עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, או עבירה של נהיגה בזמן פסילה; ופיצויים כספיים בסך 1,000 ₪, שישולמו לכל אחד משני המתלוננים.

7. ביום 16.11.2014, דחה בית המשפט המחוזי, את ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום, בציינו כי: "תוכן התסקיר המשלים לפיו המערער [המבקש] הגיע רק לשני מפגשים בסדנת 'אור ירוק' ולכן הופסקה השתתפותו בסדנה בשל מוטיבציה נמוכה שגילה להמשך בה, מצדיקים הטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות".

הבקשה לרשות ערעור

8. בבקשה לרשות ערעור, מפנה המבקש את עיקר טענותיו כלפי חומרת העונש שהושת עליו. נטען, כי בית משפט השלום שגה, כאשר השית על המבקש עונש מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות. לטענת המבקש, הן מתחם הענישה שנקבע, והן העונש שהוטל עליו סוטה לחומרה ממדיניות הענישה המקובלת והראויה בעבירות דומות. נטען בנוסף, כי בעת גזירת העונש היה מקום לתת משקל רב יותר לגילו הצעיר של המבקש בעת ביצוע העבירות.

דיון והכרעה

9. הלכה ידועה היא, כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים מצומצמים, כאשר מתגלה עיוות דין כלפי המבקש, או כאשר הבקשה מעוררת סוגיה משפטית כבדת משקל או רחבת היקף (רע"פ 7471/14 חטיב נ' מדינת ישראל (1.12.2014); רע"פ 7600/14 לב נ' מדינת ישראל (23.11.2014); רע"פ 7290/14 בוחניקנ' מדינת ישראל (16.11.2014)). לאחר שעיינתי בבקשה שלפניי ובנספחיה, לא מצאתי כי יש בטענותיו של המבקש דבר החורג מעניינו הפרטי, ואף לא מתעורר, במקרה דנן, חשש לעיוות דין כלפי המבקש. בהתאם לכך, הבקשה לרשות ערעור איננה עומדת באמות המידה שנקבעו בפסיקה, כאמור, ודינה להידחות.

10. יצוין, כי הבקשה שלפניי נסובה, כל כולה, סביב חומרת עונשו של המבקש. ככלל, השגה על חומרת העונש

אינה עילה לקיום דיון "בגלגול שלישי" בפני בית משפט זה, למעט במקרים נדירים, בהם העונש אשר הושת על המבקש סוטה סטייה חריגה ממדיניות הענישה הראויה והמקובלת בעבירות דומות (רע"פ 7413/14 דוד נ' מדינת ישראל (17.11.2014); רע"פ 4491/14 סורן נ' מדינת ישראל (29.6.2014); ורע"פ 3120/14 נעים נ' מדינת ישראל (8.5.2014)).

11. בנסיבות העניין, ובניגוד לטענתו של המבקש, העונש שהושת עליו איננו סוטה לחומרה ממדיניות הענישה שנקבעה בעניינים כגון דא. בקביעת עונשו של המבקש נשקלה החומרה היתרה הגלומה, בעבירות הסגת הגבול והגניבה, וכן בעבירות שימוש ברכב ללא רשות, ונהיגה ללא רישיון נהיגה, בשים לב, לכך שעניינן של עבירות אלו הוא בפגיעה בשלום הציבור וברכוש. לצד זאת, בית משפט השלום לא התעלם מגילו הצעיר של המבקש בעת ביצוע העבירות; מעברו הפלילי הנקי; מתסקיר שירות המבחן החיובי שהתקבל בעניינו של המבקש; ומנטילת אחריות למעשיו.

12. נוכח האמור, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת, והחלטתי מיום 31.12.2014, במסגרתה הוריתי על עיכוב ביצוע העונש, מתבטלת. המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר שהושת עליו, בדרך של עבודות שירות, ביום 18.2.2015, עד לשעה 10:00, בפני הממונה על עבודות השירות במחוז מרכז, כשברשותו תעודת זהות ועותק מהחלטה זו.

ניתנה היום, כ"ז בטבת התשע"ה (18.1.2015).

שׁוֹפֵט